

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština – Assembly

VI. Saziv

Komisija za budžet i finansije

Sednica br. 30/18

Priština, dana 25.07.2018 u 11:00 časova

Zgrada Skupštine Republike Kosova, sala C-203

Z A P I S N I K

Na zajedničkoj sednici učestvovali su: Lumir Abdixhiku, Safete Hadërgjonaj, Jelena Bontić, Mërgim Lushtaku, Blerim Kuqi, Fikrim Damka i Enver Hoti.

Odsutni: Ali Lajçi, Naser Osmani i Dardan Molliqaj.

Pozvani učesnici: Valdete Daka – predsednica CIK-a, Enis Halimi - Načelnik sekretarijata CIK-a, Miradije Meha iz CIK, Dritan Gjonbalaj – Direktor ACA, Xhelil Bekteshi iz ACA, Hysa Matoshi iz ACA, Shqipe Selishta iz ACA, Shkumbin Hyseni – članovi borda ARH, Shkelzen Qorri iz ARH, Fehmi Mehmeti – Guverner CBK-a (dalje:Guverner), Lulzim Ismajli – zamenik guvernera CBK-a, Emine Fazliu i Faruk Nura iz NKR.

Drugi učesnici: Besjana Bajrami – novinar, Albulena Mavraj – novinar, Rrahman Ramaj – Gazetare, Emine Shehu – pripravnik u Skupštini, Egzon Dobroshi iz KDI.

Iz osoblja za podršku Komisiju: Vilson Ukaj, Sabrije Iseini i Dashurije Canolli.

Sednici je predsedavao: predsednik Komisije – Lumir Abdixhiku (dalje: predsednik).

Dnevni red

- 1. Usvajanje dnevnog reda,**
- 2. Razmatranje Godišnjeg izveštaja Centralne banke Republike Kosova za 2017.godinu,**
- 3. Razmatranje Godišnjeg finansijskog izveštaja Centralne izborne Komisije za 2017. godinu;**
- 4. Razmatranje Godišnjeg finansijskog izveštaja Autoriteta civilne avijacije za 2017. godinu,**
- 5. Razmatranje Godišnjeg finansijskog izveštaja Regulativnog autoriteta za železnice za 2017.godinu;**
- 6. Razmatranje Izveštaja za preporukama za sprovođenje Zakona br. 04/L-093 o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama;**
- 7. Razno.**

1. Usvajanje dnevnog reda

Predsednik - je predložio da se vrši izmena redosleda tačaka dnevnog reda, 2. tačka da postane 6. tačka dnevnog reda.

Predsednik - je konstatovao da je Komisije jednoglasno usvojila dnevnog reda, sa novim redosledom gde je 2. tačka postala 6. tačka dnevnog reda.

2. Razmatranje Godišnjeg finansijskog izveštaja Centralne izborne Komisije za 2017. godinu;

Predsednik – je dao reč predstavniku CIK-a za podnošenje finansijskog izveštaja za 2017. godinu.

Valdete Daka - je naglasila da je CIK u prethodnoj godini organizovao dva izbora: centralnom i lokalnom nivoa. Budžet za 2017 bio je 11,618,324 € , prema kategorijama: plate i dnevnice 707,864 €, robe i usluge 6,436,269 € , komunalne troškove 48,390 € , subvencije i transferi 4,200,000 € (fond demokratizacije za parlamentarne stranke) i kapitalni troškovi 225,800 €. CIK za privremene izbore nije planirao budžet i prema zahtevu Vlada je izdvojila CIK-u dodatan budžet 3 milion € . Preispitivanjem budžeta je izdvojen budžet za lokalne izbore u iznosu od 1,944,900 € , koji je obezbeđen u programu za izbore, u robe i usluge. Odlukom Vlade i zahtevom Ministarstva finansija je izvršena štednja budžeta od dva kapitalnih projekata u vrednosti od 81,000 € i isti je vraćen budžetu Kosova. Uključujući ove izmene, kao i zaključak budžet CIK - a je bio 16,482,224 € .

Predsednik - je dao reč predstavniku NKR-a za podnošenje izveštaja o reviziji CIK-a.

Emine Fazliu - NKR je objavljivao izveštaj o finansijskim pregledima CIK - a za 2017 i mišljenje je nekvalifikovano sa naglašavanjem pitanja. Razlog naglašavanja pitanja odnosi se sa snabdevanjem izbornog materijala u vrednosti od 130,175 € koji je bio iznad vrednosti i ugovorene količine, i to u slučaju organizovanja lokalnih izbora. Pored predstavljanja pitanja identifikovani su i pojedine greške u predstavljanju finansijskih podataka, depozicije nisu tačno prikazane kao i imovina i računi su ocenjeni kao rezultat ne registracije i ne prikazivanja. Treba istaći da CIK je obeležio progres u menadžiranju i upravljanja organizacije. Menadžment CIK-a je saglasan sa sadržinom izveštaja i obećao je da će izvršiti implementaciju preporuka sa revizije.

Valdete Daka - potrošen budžet 16,602,782 € ili 94.4%, od kojeg za plate i dnevnice 1,260,967 € ili 99.6%, robe i usluge 10,689,403 € 96.8%, komunalni troškovi 34,900 € ili 49.8%, subvencije i transferi 4,196,859 € ili 99.9% i kapitalni troškovi 114,652 € 79.1%.

Troškovi za centralne izbore su u iznosu od 4,380,768 € i kosto od 2.2 € za jednog glasača. Dok, troškovi za lokalne izbore, uključujući i drugu rundu i za ponovno glasanje u Opštini Istok bio je u iznosu od 7,180,824 € i imao je kosto za jednog glasača 3.71 € . Znači, za održane izbore u 2017, ukupno su potrošeni 11,570,591 € .

Predsednik - jedna od preporuka NKR-a je da CIK implementira preporuke iz prethodne godine. Koje su te preporuke iz prethodne godine koje nisu implementirane?.

Emine Fazliu - u 2016. godini su podnete 13. preporuke. Od kojih 8. su potpuno sprovedene, 3. se nalaze u procesu i 2. nisu sprovedene. Ne sprovedene preporuke, odnosi se sa upravljanjem imovine, dok one koje su u procesu odnose se sa upravljanjem osoblja i opasnosti.

Enis Halimi - pitanja pokrenuta od revizora odnose se sa sistemom registracije e- imovine, što imamo problem i zbog ne funkcionisanja sistema koji se povezuje sa Ministarstvom javne administracije. Što se tiče upravljanja rizika, izradili smo strategiju upravljanja rizika. Evidentno je da smo imali prekoračenja u pojedinim ugovorima za snabdevanje sa izbornim materijalom i da smo ostali dužni, budući da smo hteli razjasniti šta se desilo sa ovim snabdevanjima, kao rezultat ugovora između menadžera ugovora i snabdevača. Vrednost viška za pojedine ugovore sa prekoračenjima za ova snabdevanja izbornog materijala ukupan je 137,000 € .

Blerim Kuçi - da li ste doneli plan za sprovođenje preporuka za 2017. godinu. Koji su oblici procedura nabavke koje ste aplicirali za materijale s kojima se snabdevate. Prekoračenja za snabdevanja materijala, da li se odnose sa nacionalnim ili lokalnim izborima?.

Arbërie Nagavci - tražim objašnjenja u vezi preporuke revizora koja se odnosi sa upravljanjem osoblja, konkretno za unapređenje menadžerskih pozicija bez procedure?.

Mërgim Lushtaku – kod pitanja prekoračenja troškova za snabdevanje sa izbornim materijalom, interesuje me da znam o kakvom materijalu se radi?

Predsednik - je zahtevao objašnjenje u vezi češćeg korišćenja bez objavljivane procedure, zašto je korišćena ova procedura i za redovne izbore?.

Enis Halimi - je objasnio da je CIK izradio plan za sprovođenje preporuka revizije. U vezi sa procedurama nabavke, zavisno od vrste izbora apliciramo te procedure. Mi smo počeli sa otvorenim procedurama, u međuvremeno su raspisani parlamentarni izbori, zbog odugovlačenja procedura i sa ciljem upravljanja ovog procesa bili smo prinuđeni aplicirati takve procedure nabavke. Upravljanje osoblja i unapređenje u menadžerskim pozicijama, mi smo očekivali usvajanje novih pravilnika i kao rezultat toga izvršene su pojedina uređivanja pozicija jer nismo imali druge mogućnosti.

Emine Fazliu - je objasnila da za pitanja koja ste pozvali preporukama je i tender za snabdevanje za lokalne izbore 2017 u vrednosti od 44,400 € .

Blerim Kuçi - da li postoje mogućnosti za regulisanje ovog procesa, ili usvajanje nekog posebnog pravilnika u konsultaciju i sa KRPP, da se zna način nabavke izbornog materijala i za privremene izbore a ne da se podnosi zahtev od slučaja do slučaja.

Valdete Daka - je naglasila da zbog nedostatka zakonske uslove, za privremene izbore obavezni smo sprovesti ove procedure. Zakon o javnoj nabavci ne predviđa posebne procedure za izbore. Zašto se desilo za lokalne izbore to je posledica jer on poništio odluke i zbog vremena otišli smo sa pregovaračkim procedurama.

Enver Hoti - šta se dešava sa glasačkim listovima, budući da se to povezuje i sa snabdevanjem sa izbornim materijalom, u vezi čega je diskutovano i od strane revizora gde je evidentirano da je bilo prekoračenje troškova?.

Predsednik - govoreći u vezi prethodne diskusije, pitao je naručioca glasačkih listića koliko je broj glasača i koliko je normalno predvideti koliko će izaći na izbore?.

Valdete Daka - je objasnila da porudžbina većeg broja glasačkih listića nego glasača je zasnovan na Zakonu o izborima. Dok za poslednje izbore, naručili smo 10% manje nego koliko imamo glasače, zbog činjenice jer nikada nismo imali više glasača od 800,000, na bilo kojim izborima.

Predsednik - koliko je koštao uništenje biračkog materijala nakon izbora?

Enis Halimi - je objasnio da finansijske implikacije, odnose se jedino sa ogromnim brojem glasačkih listića.

Enver Hoti – je rekao da je potrebno da imamo listu za dnevnicu službenog putovanja van zemlje. Dok takva lista postoji za Skupštinu, zašto da ne bude i za druge institucije.

Nakon završetka diskusija i na osnovu predloga, predsednik je konstatovao da je Komisija jednoglasno, donela sledeću:

Preporuku

Preporučuje se Skupštini da usvoji Godišnjeg finansijskog izveštaja Centralne izborne komisije za 2017. godinu.

3. Razmatranje Godišnjeg finansijskog izveštaja Autoriteta civilne avijacije za 2017. godinu

Predsednik - je dao reč predstavnicima ACA –a za podnošenje finansijskog izveštaja za 2017. godinu.

Dritan Gjonbalaj - je naglasio da od ukupnog budžeta od 869,609 € , ACA je realizovao budžet procentualno 96%. Prihodi bili su 1,865,604 € . Imali smo štednju u opštinskim troškovima, u gorivo i u troškovima zastupljenosti. Što se tiče troškova van zemlje, 81% budžeta je potrošen za treniranje osoblja, dok 19% su troškovi zastupljenosti Kosova u događajima u vezi sa radom ACA –a. U troškovima goriva, prosek je bio 50 € za vozilo. Troškovi fiksne telefonije, prosek je bio 2.6 € za osobu. Dok, troškovi reprezentacije bili su 838 € od 3,000 planiranih.

Emine Fazliu - izveštaj revizije za ACA ima rezultat ne modifikovanog mišljenja. Dali smo samo jednu preporuku, koja je povezana sa pojedinim greškama u prikazivanju finansijskih informacija koja se odnose s tim da imamo potcenjivanje finalnog budžeta za 18,564 € , kao i da nije prikazan fond donatora u vrednosti od 4,694 € . U izveštaju za 2016, godinu NKR je dala 4. preporuke koje ACA nije implementirala sve.

Dritan Gjonbalaj – plan nabavke nije bilo moguće realizovati u celini, kao što je planiran, budući da nabavka za ACA i pojedinih drugih agencija, obavlja se od CAN, i zbog opterećenja kojeg je imala ova agencija, nije bilo moguće realizovati plan nabavke. Druga zabrinutost koju imamo niz godina, je uprkos činjenice da ACA generiše namenjene prihode, u tabelama budžeta figuriše da ACA se finansira od vladinih grantova. U vezi sa isplatom Borda nadgledanja prema odluci Vlade, zahtevali smo da se plaćaju iz kategorije za plate i dnevnicu a ne iz kategorije robe i usluge, budući da to utiče na izdvajanju budžeta drugih kategorija. ACA je revizirana od NKR i revizija je dala samo jednu preporuku tehničke prirode.

Predsednik – molimo Vas da nam potvrdite da li je prosečna plata u ACA od 2,000 € ?

Dritan Gjonbalaj - potvrđujem da je prosečna plata ACA je 2,000 € .

Predsednik - je naglasio da imajući u vidu izveštaj revizora za ovu agenciju, možemo uzeti kao pozitivan primerak kada su plate imaju korelaciju sa finansijskom performansom institucije. Što se tiče Borda nadgledanja, pitao je da li dobijaju dodatke, van plata?

Dritan Gjonbalaj - je objasnio da je nivo plata ACA-a je predviđen posebnim članom Zakona o civilnoj avijaciji, koji daje diskreciju Ministru Finansija u saradnji sa Direktorom ACA da potvrđuju plate. Bord ima fiksnu utvrđenu nadoknadu od Strane Vlade i ne dobija nikakvu drugu nadoknadu.

Enver Hoti - pitao je u vezi projekta za proširenje piste Aerodroma "Adem Jashari", budući da postoji magla u njegovoj realizaciji? takođe je bio zainteresovan i o pitanju visokih putnih karata?

Dritan Gjonbalaj - je objasnio da oba postavljena pitanja od g.Hoti su van delokruga rada ACA-a. Bilo kako bilo na osnovu mojih informacija i komunikacije sa zvaničnicima Ministarstva infrastrukture (MI) ću dati pojedine informacije ali koje nisu zvanične, zbog ne nadležnosti kao agencija po ovim pitanjima. Putne karte su vrlo visoke, uprkos toga što su ponude i zahtevi visokih. Međutim Aerodrom u Prištini ima pojedine programe olakšanja za pojedine kompanije da se podstiču da povećaju broj letova određenih destinacija i za pojedine nove kompanije. Kao rezultat ovih programa imamo i pojedine vazdušne kompanije sa nižim cenama. Karte su pitanje ekonomskog regulisanja vazdušnog prevoza unutar MI, ali ni ministarstvo nema širih ovlašćenja postupanja, osim ukoliko se primeti zloupotreba uticaja i položaja na tržištu i da ova pitanja adresiraju u Agenciji konkurencije. Produženje piste u Aerodromu uključuje i jednog projekta kao što je osnivanje instrumentalnog sistema, koji omogućava puštanje aviona i kroz maglu. Na osnovu naših saznanja i tehničkog uticaja datih kao ACA, je potpisan sporazum između Vlade Kosova i Limak, za produženje piste. Kako stoje stvari u implementaciji ovog projekta ne mogu dati odgovor jer nisam nadležan.

Nakon završetka diskusija i na osnovu predloga, predsednik je konstatovao da je Komisija jednoglasno, donela sledeću:

Preporuku

Preporučuje se Skupštini da usvoji Godišnjeg finansijskog izveštaja autoriteta civilne avijacije Kosova za 2017. godinu.

4. Razmatranje Godišnjeg finansijskog izveštaja Regulativnog autoriteta za železnice za 2017. godinu

Predsednik - je dao reč predstavnicima RAŽ-a za podnošenje finansijskog izveštaja za 2017. godinu.

Shkumbin Hyseni - je naglasio da je budžet realizovan oko 90% planiranja. NKR je dao pozitivnu mišljenje u upoređenju sa prethodnim godinama.

Emine Fazliu - NKR je dao ne modifikovano mišljenje za RAŽ-a. Identifikovana jedino jedna greška kod člana 19. za rezerve koje su preko cenjene u vrednosti od 5,000 € . RAŽ po prvi put u 2017 . godini je počeo sa inkasiranjem prihoda i one su vrednosti od 2,450 € . Mi smo dali pet preporuke i menadžment RAŽ-a je saglasan sa sadržajem izveštaja.

Fikrim Damka - da li je moguće da istovremeno jedan zaposleni da bude i menadžer i član borda?.

Predsednik - pitao je ukoliko članovi borda dobijaju i druge dodatke, osim plate?

Shkumbin Hyseni - je objasnio je da na osnovu Zakona o železnicama Kosova, Izvršni šef prema službenoj dužnosti je i član Borda. Dok, članovima Borda, pored nadoknade, je daju im se druge dodatke.

Nakon završetka diskusija i na osnovu predloga, predsednik je konstatovao da je Komisija jednoglasno, donela sledeću:

Preporuku

Preporučuje se Skupštini da usvoji Godišnjeg finansijskog izveštaja Regulatornog autoriteta železnica za 2017. godinu.

5. Razmatranje Izveštaja za preporukama za sprovođenje Zakona br. 04/L-093 o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama

Predsednik - je dao reč zamenicu predsednika Komisije i izvestioca radne grupe, g.đi Hadërgjonaj za predstavljanje Izveštaja o nadgledanju sprovođenja Zakona br. 04/L-093 o bankama, mikro finansijskim institucijama i ne bankarskim finansijskim institucijama.

Safete Hadërgjonaj - na osnovu mandata od Komisije kao radna grupa, izradili smo plan rada nadgledanja, na čijoj osnovi smo održali susrete sa odgovarajućim institucijama za dobijanje svih informacija da li se sprovodi zakon i da li postoje prepreke u zakonu za obavljanje utvrđenih zadataka i za potrebu o njegovim izmenama i dopunama. Susreli smo se sa Ministarstvom finansija kao sponzor zakona, sa CBK, asocijacijom IMF, udruženjem banaka, MAP, MTI i sa jedinicom finansijske inteligencije. Na osnovu poseta i susreta, mi smo informisani da ovaj zakon, uopšte je sprovodljiv. Međutim, na osnovu pokrenutih pitanja od strane institucija koje smo posetili, primetili smo da postoje potrebe za pojedine izmene zakona, i kao rezultat toga mi smo predložili preporuke u izrađenom izveštaju. Treba istaći da sve posećene institucije dali su odgovore u pisanoj formi na naša postavljena pitanja. U vezi s tim zahvaljujem podržno osoblje koje je bila korektna i obavila vrlo svoje zadatke.

Predsednik - u vezi sa trećem preporukom, gde se preporučuje Departmanu NVO u MAP da se menja status javnog korisnika, prema mikro finansijskim institucijama NVO koje ne koriste profit za javne interese ili za ciljeve za koje su osnovane, pitao je da li ste primetili takve slučajeve funkcionisanja postojećih IMF – NVO da ne koriste kapital za javne ciljeve?.

Safete Hadërgjonaj - je objasnila da na održanom susretu sa MAP, na osnovu diskusija koje smo imali oduzeta je licencija jednoj IMF-NVO i mi smo dali preporuku da sve ove institucije koje ne deluju u skladu sa zakonom da im se ne dozvoljava nastavak njihovih aktivnosti.

Mërgim Lushtaku – zahvaljujem radnu grupu za pripremljenog izveštaja, ali bi bilo dobro organizovati i javnu raspravu sa mikro finansijskim institucijama, budući da smo primili njihove komentare u vezi Nacrta zakona o mikro finansijskim institucijama, i daje u interesu da imamo usklađivanje sa važećim zakonom, kada je poznata činjenica da Presuda Ustavnog suda stavlja van snage II poglavlje, koja se odnosi sa regulisanjem delokruga rada ovih mikro finansijskih institucija.

Safete Hadërgjonaj - je objasnila da je radna grupa sastala i sa Asocijacijom mikro finansijskih institucija i taj susret i vođene diskusije deo su izveštaja. Što se tiče članova bazičnog zakona kojeg je Ustavni sud stavila van snage, mi ne učestvujemo u tom delu. Imamo Nacrta zakona o mikro finansijskim institucijama na razmatranju u komisiji i imamo mogućnosti da uređujemo delokrug rada ovih institucija.

Nakon završetka diskusija i na osnovu predloga, predsednik je konstatovao da je Komisija jednoglasno, donela sledeću:

Preporuku

Komisija je usvojila Izveštaja sa preporukama radne grupe o nadgledanju sprovođenja Zakona br. 04/L-093 o bankama, mikro finansijskim institucijama i ne bankarskim finansijskim institucijama i isti se procesira na razmatranje i usvajanje u Skupštini.

6. Razmatranje Godišnjeg izveštaja Centralne banke Republike Kosova za 2017.godinu,

Predsednik - je dao reč guverneru za predstavljanje Izveštaja CBK-a za 2017. godinu.

Guverner - izveštaj je pripremljen u skladu sa zakonskim zahtevima Zakona o centralnoj banci i usvojen od borda CBK-a. Dobra ekonomska performansa u evro zoni, je imala pozitivan efekat i u ekonomskom razvoju zemalja regiona. Izveštaj sadrži podatke za privredu Kosova, gde tokom 2017. godine je nastavljen rast i prema preliminarnim procenama Agencije statistika, realan ekonomski rast 3.7%. Ovo povećanje je generirao od povećanja investicija od 10.7%, dok potrošnja je obeležila pad od 1.6%. Visoka podrška od uvoza robe iz spolja je od 9.2% i nizak nivo izvoza 22.1 nastavlja da bude jedan od glavnih izazova naše zemlje. Kao rezultat trgovinskih deficit nastavlja da bude visok 2.7 milijardi € ili 41.5% GDP-a. Visok trgovinski deficit roba nastavlja da bude glavni doprinosnika u deficitu u žiro računu i kapitalne investicije u iznosu od 425.1 miliona € ili 6.6% e GDP-a. Remitente su postigle vrednost 759.2 miliona € ili su obeležile rast od 9.9%. Strane direktne investicije (SDI) postigle su vrednost 287.8 miliona € . Struktura SDI nastavlja da se dominira iz sektora nepokretnosti od 65% njihovog iznosa.

Republika Kosovo nastavlja da bude okarakterizirana sa niskim nivoom budžetskog deficita i javnog duga. Razvoj tržišta hartija od vrednosti je omogućio da za prihode za Vladu Kosova preko instrumenta duga i ujedno je omogućio investicije na unutrašnjoj finansijskoj tržištu putem njihove nabavke.

Predsednik - pročitao sam izveštaja i da postoje pojedine opservacije za 2017. godinu koje se povezuju i sa našim radom u komisiji. Jedna od opservacija odnosi se sa kreditiranjem i razlikom norme interesa između bankarskih institucija i mikro finansijskih institucija. Dok banke daju 2.5 milijardi € kredita sa normom interesa 6.8%, mikro finansijske institucije daju kredit oko 143 milion € sa normom interesa od 22.6%. Uprkos visokih norma interesa kredita mikro finansijskih institucija, povratak kredita je dobar. Interesuje me da znam politiku CBK-a u tom pravcu radi redukovanja ove visoke norme interesa, koje se siromašni građani dobijaju jer ne mogu dobiti kredite u bankama i tretiraju se kao fajdeđije.

Guverner - finansijski sistem nastavlja da se poveća sa održivim ritmom kao rezultat poboljšanja uslova i povećanja zahteva za kredite. Ukupno vrednost kredita stiže 2.5 milijardi € ili povećanje od 11.5%. Povećanje kredita za sektor trgovine 26.2%, poljoprivrede 13.4% i proizvodnje 9.3%. Struktura kredita ostaje ista kao i u prethodnim godinama dominirana od velikih preduzeća. Smanjivanje norme interesa u kreditima u proseku je 6.8% i predstavlja olakšicu za pristup u finansijama. Značajnu ulogu ima i Fond za garantovanje kredita koji prekoračuje iznos od 30 miliona € . Smanjivanje kosta kreditiranja je pod uticajem i od norme interesa u depozitima koji je obeležio 1.3%. Glavni izvor finansiranja u finansijskom sektoru nastavlja da ostanu prikupljeni depoziti unutar zemlje koji su 3.1 milijarda € ili godišnje povećanje od 6.8%. Norma loših kredita je obeležio 3.1%, upoređene sa 4.9% koliko je bio godinu dana ranije. Pokazatelj likvidnosti banaka nastavlja da

stoji oko 37.9%. Takođe i bankarski sektor nastavlja da budu dobro kapitalizovan sa pokazateljima kapitalne nedovoljnosti sa normom 18.1%. zadovoljavajuća performansa obeležili su i drugi sektori finansijskog sistema. Penzijski sistem je obeležio povećanje ili ukupan vrednost aleta postigao 1.65 milijardi € ili 16% povećanje. Što se tiče sistema osiguranja, vrednost premija je obeležio povećanje 3.9%, dok plaćene štete od strane kompanija osiguranja i Kosovskog biroa osiguranja obeležili su godišnji rast od 17.8%. Sektor osiguranja i obeležio po prvi put pozitivnu performansu. Vrednost kredita u mikro finansijskom sektoru i ne bankarskom finansijskom sektoru je stigao 143.9 milion € ili 34.2% godišnje povećanje. Srednja norma interesa za ovaj sektor je 22.6%.

Predsednik - kakve usluge vrše ove mikro finansijske institucije prema državi sa takvim visokim normama interesa? Da li imamo potrebe za ovakve institucije? Da li imamo mehanizme da redukujemo ove norme? S druge strane, povratak kredita o bankarskom sistemu je veoma stabilan, što pokazuju i nivo ne loših kredita. Dok, pristup u kreditima je veoma otežan. Stoga, u tom pravcu će se stvoriti olakšice za pristup u kredit.

Guverner - ekonomska predviđanja CBK-a za 2018. godinu predvide ekonomski rast od 4.2 – 4.4 %, gde glavni nosioci će biti javne i privatne investicije. Što se tiče aktivnosti CBK-a, u svojstvu finansijskog regulatora, je unapredio sekundarnu zakonodavstvo i približavanje sa zakonodavstvom EU-a, međunarodnim standardima i Okvir Bazela i Osiguranja. U tom pogledu je izvršeno preispitivanje pravila i procedura licenciranja za sve finansijske institucije. CBK je nastavila nagledanje svih finansijskih institucija za osiguranje njihovog operisanja u skladu sa važećim okvirom zakonodavstva. CBK je nastavila u zastupljenosti u međunarodnim organizacijama i saradnju sa međunarodnim finansijskim institucijama.

Predsednik – ekonomska rast od 3.7% nije dovoljna za ekonomski razvoj sa ovakvim normama. Kosovo će trebati još 32. godine da postigne Hrvatsku. Kao CBK koliko očekujete da postane ekonomski rast i nivo inesticija u 2018. godine? Šta može centralna banka uraditi za stvaranje uslova i olakšica za investicije i u industriju koje su spremne i da možemo izvoziti i to bi uticalo na sniženje visokog tržišnog deficita.

U vezi sa Rezolucijom Skupštine je zatraženo da Kosovski biro vrši procenu graničnih polisa da li je vratio izveštaj Biro, da li postoje prostora da se smanje ove polise do pronalaska nekog drugog rešenja?

Guverner - što se tiče norme interesa mikro finansijskih institucija, sve finansijske institucije na osnovu Ustava deluju na osnovu slobodnog otvorenog tržišta. CBK je pokrenula pitanje visokih normi, ali bazirajući se na zakonskom regulativnom okviru ne može uticati u tom pitanju. Na osnovu naših analiza zašto su visoke ove norme interesa jesu jer ove institucije nemaju sopstvenog kapitala i uglavnom dobijaju kredite iz spolja i kosto ovih kredita je vrlo visoka i kao rezultat toga daje kredite sa visokim normama. Da li su potrebne ove institucije, sama činjenica da imamo povećanje kreditovanja od strane ovih institucija od 34.2%, ovaj sektor je uglavnom privlačan za ekonomska gazdinstva, dok banke imaju interes od strane srednjih i velikih biznisa. Ono što možemo uraditi kao CBK, je da stvaramo uslove za registraciju novih institucija, koje će uticati na povećanju konkurencije i kao rezultat i smanjivanje norme interesa. U okviru toga imali smo kontakte sa pojedinim stranim bankama koje operišu na Kosovu i podsticali iste da kreditiraju male biznise i porodična gazdinstva i to bi uticalo na konkurenciju sa ovim mikro finansijskim institucijama i u smanjivanju norme interesa.

Ekonomska predviđanja za narednu godinu od CBK su 4.2-4.4%. Što se tiče Rezolucije Skupštine, mi smo dobili informaciju od kosovskog biroa osiguranja, prema kojem akteri su konstatovali da nemaju

dovoljnu bazu za snižavanje cene graničnih polisa, a u vezi s tim mi nismo se složili i zahtevali smo da se vrši jedna procena od nekog nezavisnog aktera.

Nakon završetka diskusija i na osnovu predloga, predsednik je konstatovao da je Komisija jednoglasno, donela sledeću:

Preporuku

1. Preporučuje se Skupštini da usvoji Godišnjeg izveštaja Centralne Banke Republike Kosova za 2017. godinu.
2. Predsedništvo Skupštine na osnovu člana 29, Zakona br. 03/L-209, o Centralnoj Banci Republike Kosova treba pozvati Guvernera CBK-a, za podnošenje u Skupštini Godišnjeg izveštaja Centralne Banke Republike Kosova za 2017. godinu, povodom razmatranja ovog izveštaja u Skupštini.

Sednica je završena u 13:00 časova

Pripremila:

Jedinica za podršku Komisije

Predsednik - Komisije,

Lumir Abdixhiku